

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 510/2025-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej Navrat & Partners, s.r.o., Žilinská 7028/1, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 11Cpr/47/2018-340 zo 7. februára 2023, uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3CdoPr/1/2025 z 30. apríla 2025, nekonaniu Centra právnej pomoci vo veci poskytnutia právnej pomoci v konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. TO-11Cpr/47/2018 a začatíu exekučného konania vedeného súdnou exekútorkou JUDr. Alenou Bohovičovou pod sp. zn. 6EX 429/24 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na právnu pomoc v konaní a rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a základného práva na prerokovanie veci v jej prítomnosti a práva vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11Cpr/47/2018-340 zo 7. februára 2023 (v súčasnosti Okresného súdu Nitra č. k. TO-11Cpr/47/2018-340), uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3CdoPr/1/2025 z 30. apríla 2025, nekonaním Centra právnej pomoci (ďalej aj „CPP“) o jej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v dotknutom konaní pred okresným súdom, ako aj začatím exekučného konania sp. zn. 6EX 429/24 súdnou exekútorkou. Sťažovateľka navrhla ústavnému súdu, aby napadnuté rozhodnutia zrušil, Centru právnej pomoci uložil povinnosť konať o jej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v konaní pred okresným súdom, zakázal pokračovať v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 6EX 429/24 súdnou exekútorkou a aby sťažovateľke priznal 100 % náhradu trov konania. Zároveň sťažovateľka

podala ústavnému súdu návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, ktorý odôvodnila nesúladosť § 419 v spojení s § 420 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) s ústavou.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 12. októbra 2018 žalobu, ktorou sa domáhala zaplata sumy 7 248,78 eur s príslušenstvom, ktorú odôvodnila tým, že žalovaný jej prestal svojvoľne pridelať prácu od 22. júna 2015, tvrdiac, že jej pracovný pomer skončil dohodou k 30. augustu 2015 (uplatnený nárok predstavuje nevyplatenú náhradu mzdy za september 2015 až marec 2016 spolu s náhradou mzdy za nevyčerpanú dovolenku a úrokmi z omeškania).

3. Sťažovateľka zároveň okresnému súdu navrhla, aby prerušil konanie až do právoplatného rozhodnutia najvyššieho súdu o ňu podanom dovolaní z 8. októbra 2018 proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoPr/3/2017-284 z 27. júna 2018, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 6CPr/8/2016-163 z 28. apríla 2017 o zamietnutí žaloby, ktorou sa sťažovateľka domáhala určenia, že jej pracovný pomer trvá. Uznesením zo 14. novembra 2018 bolo konanie prerušené do právoplatného rozhodnutia najvyššieho súdu v súvisiacom konaní.

4. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 8 Cdo 7/2019 z 19. augusta 2019 dovolanie sťažovateľky odmietol. Sťažovateľka meritórne rozhodnutia všetkých súdov zúčastnených na rozhodovaní vo veci určenia trvania jej pracovného pomeru napadla ústavnou sťažnosťou. Podaním z 25. októbra 2021 sťažovateľka okresnému súdu oznámila, že ústavný súd jej ústavnú sťažnosť odmietol uznesením č. k. II. ÚS 191/2021-54 z 15. apríla 2021 a navrhla rozšíriť žalobu o celé obdobie trvania pracovného pomeru až do jeho riadneho skončenia.

5. Podaním zo 17. októbra 2022 sťažovateľka okresnému súdu oznámila, že podala do Centra právnej pomoci žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v preskúvanom konaní a v dôsledku nerozhodnutia o tejto žiadosti podala žalobu na Krajskom súde v Banskej Bystrici vedenú pod sp. zn. 26Sa/14/2022, z uvedeného dôvodu zároveň okresnému súdu navrhla preskúvané konanie prerušiť.

6. Okresný súd určil na 7. február 2023 pojednávanie. Sťažovateľka svoju neúčast' na tomto pojednávaní ospravedlnila identickými dôvodmi, ktoré okresný súd už raz pri ospravedlnení neúčasti na predchádzajúcom nariadenom pojednávaní akceptoval (predovšetkým nerozhodnutie o jej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci CPP). Okresný súd na jej ospravedlnenie nijako nereagoval a sťažovateľka bola presvedčená, že ho akceptoval.

7. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 11Cpr/47/2018 zo 7. februára 2023 žalobu ako nedôvodnú zamietol, návrh na prerušenie konania sťažovateľky zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení tohto rozsudku okresný súd konštatoval, že pracovný pomer sťažovateľky považuje za platne skončený uplynutím doby, na ktorú bol uzavretý, a preto nezistil existenciu právneho dôvodu na založenie jej nároku na náhradu mzdy. Pri doručovaní rozsudku sťažovateľke bola uplatnená fikcia doručenia.

8. Sťažovateľke bolo následne doručené uznesenie o trovách konania pred okresným súdom, ktoré ako osoba bez právnického vzdelania vyhodnotila ako omyl v konaní súdu a podala proti nemu sťažnosť. Sťažovateľka tvrdí, že rozhodnutie okresného súdu o jej sťažnosti jej nebolo doručené.

9. Neskôr bolo sťažovateľke doručené upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. 63Ek/1236/2024 súdnou exekútkou, z ktorého sa dozvedela o právoplatnom skončení preskúvaného konania. Proti tomuto upovedomeniu podala sťažovateľka návrh na zastavenie konania.

10. Keďže proti napadnutému rozsudku okresného súdu už nebolo možné podať odvolanie, sťažovateľka podala návrh na odpustenie zmeškania lehoty (ktorý bol súčasťou obsahu podaného dovolania), ktorý odôvodnila predovšetkým poukazom na svoju žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v CPP, nezdržiavaním sa na adrese podľa § 106 CSP a nevedomosťou o doručovanej zásielke. Sťažovateľka podala aj návrh na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na podanie dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, ako aj podnet predsedovi okresného súdu, pretože postup okresného súdu v preskúmanom konaní považovala za nezákonný.

11. Uznesením okresného súdu č. k. TO-11Cpr/47/2018-447 z 10. decembra 2024 bol návrh sťažovateľky na odpustenie zmeškania lehoty zamietnutý.

12. Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu dovolanie, ktoré odôvodnila § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3CdoPr/1/2025 z 30. apríla 2025 dovolacie konanie zastavil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov tohto konania. V odôvodnení uznesenia uviedol, že absencia funkčnej príslušnosti ktoréhokoľvek súdu na prejednanie veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstraniteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd konanie o dovolaní proti rozsudku okresného súdu zastavil v súlade s § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP s odôvodnením, že dovolanie je prípustné len proti rozhodnutiam odvolacieho súdu, a preto ani neskúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľke doručené 20. mája 2025.

13. Súčasťou ústavnej sťažnosti je návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy pre tvrdený rozpor § 420 v spojení s § 419 CSP s ústavou. Ak je výklad uvedených ustanovení najvyšším súdom správny, tzn. ak dovolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu za konkrétnych skutkových okolností nie je možné podať, tak takáto úprava odporuje ústave a je nevyhnutné ju zmeniť tak, aby bola možnosť využiť dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým sa konanie končí, ak podanie odvolania už nebolo a nie je možné.

II.

Argumentácia sťažovateľky

14. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje, že k porušeniu ňou označených práv došlo v dôsledku toho, že:

a) Okresný súd neakceptoval jej ospravedlnenie neúčasti na nariadenom pojednávaní 7. februára 2023, neoznámil jej túto skutočnosť, vo veci uskutočnil pojednávanie v jej neprítomnosti, avšak v prítomnosti protistrany a jej právneho zástupcu a po vykonaní pojednávania rozhodol napriek tomu, že vedel o tom, že podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci CPP. Uvedeným postupom jej okresný súd znemožnil, aby jej vec bola prerokovaná v prítomnosti nej a jej právneho zástupcu, a nemala možnosť vyjadriť sa k dôkazom vykonaným na pojednávaní, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jej základného práva na poskytnutie právnej pomoci, ako aj práva na rovnosť v konaní.

b) Sťažovateľkou označené práva boli obmedzené aj v dôsledku chybného doručenia rozsudku okresného súdu uplatnením fikcie doručenia bez splnenia zákonom ustanovených podmienok. Právne prostriedky, ktorými sa snažila o nápravu tejto chyby, boli neúčinné (žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty, dovolanie, návrh na podanie dovolania generálnym prokurátorom i podnet predsedovi okresného súdu).

c) Obmedzenie jej ústavného práva na súdnu ochranu je ešte zosilnené skutočnosťou, že okresný súd o jej návrhu na odpustenie zmeškania lehoty rozhodol tak, že ho zamietol bez vysporiadania sa s jej argumentáciou a dôkazmi.

d) CPP dosiaľ nerozhodlo o jej žiadosti o právnu pomoc v preskúvanom konaní neznámej spisovej značky, pretože v rámci vlastnej obrany aj pred súdmi popieralo podanie a evidovanie ňou podanej žiadosti. Jej tvrdenie je však podľa nej potvrdené v konaní sp. zn. BB-26S/14/2022 na správnom súde. Okresný súd v preskúvanom konaní rozhodol na základe nesprávnej informácie od CPP o tom, že sťažovateľka žiadosť o poskytnutie právnej pomoci nepodala. Nekonaním CPP v jej veci bolo obmedzené jej právo na súdnu a inú ochranu.

e) Najvyšší súd nepreskúmaním rozsudku okresného súdu odňal sťažovateľke možnosť uplatnenia jej práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie. Dovolanie sa podáva proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, a v jej prípade už odvolanie bez vlastnej viny podať nemohla. Dovolacie konanie zastavil z čisto formálneho dôvodu arbitrárnym uznesením.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv sťažovateľky postupom a rozhodnutiami orgánov verejnej moci, v dôsledku ktorého o ňou uplatnenom nároku rozhodol okresný súd v jej neprítomnosti a rozsudok okresného súdu sa stal právoplatným v dôsledku uplatnenia fikcie doručenia bez splnenia zákonných podmienok. CPP dosiaľ nerozhodlo o ňou podanej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Najvyšší súd nesprávne vyložil ustanovenia týkajúce sa prípustnosti dovolania, keď konanie o dovolaní proti rozsudku okresného súdu zastavil a súdna exekútorka koná v jej veci neoprávnene.

16. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať skutkový stav zistený všeobecným súdom ani jeho právne názory. Úloha ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, ale obmedzuje sa na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 301/2020).

III.1. K porušeniu označených práv sťažovateľky rozsudkom okresného súdu:

17. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka proti napadnutému rozsudku okresného súdu nevyužila dostupný právny prostriedok priznaný procesnými predpismi na ochranu jej práv, ktorým je odvolanie. Sťažovateľka nepodanie odvolania odôvodňuje tým, že sa o existencii rozsudku okresného súdu dozvedela neskoro až z obsahu uznesenia okresného súdu o trovách konania. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že v záujme ochrany svojich práv sťažovateľka

podala návrh na odpustenie zmeškania lehoty (z kontextu ústavnej sťažnosti vyplýva, že jeho účelom bolo práve odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania).

18. Okresný súd uznesením č. k. TO-11Cpr/47/2018-447 z 10. decembra 2024 jej návrh na odpustenie zmeškania lehoty zamietol, v dôsledku čoho sťažovateľka už nemohla úspešne uplatniť na ochranu svojich práv riadny a mimoriadny opravný prostriedok (odvolanie nebolo prípustné pre oneskorenosť a dovolanie z dôvodu funkčnej nepríslušnosti súdu na preskúmanie rozsudku okresného súdu). Ústavný súd dodáva, že sťažovateľka disponovala dostupným prostriedkom ochrany svojich práv aj proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na odpustenie zmeškania lehoty, ktorý mohla napadnúť ústavnou sťažnosťou, čo však neurobila.

19. Tým, že sťažovateľka disponovala možnosťou podať proti rozsudku okresného súdu včas riadny opravný prostriedok (odvolanie), ale túto možnosť nevyužila (napokon z dôvodov na jej strane), je ústavná sťažnosť proti rozsudku okresného súdu neprípustná podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), čo je dôvodom na jej odmietnutie v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

20. Nad rámec uvedeného ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že správanie sťažovateľky nebolo v súlade so zásadou „*vigilantibus iura scripta sunt*“, ktorá vo svojej podstate znamená, že práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Sťažovateľka bola iniciátorkou (navrhovateľkou) preskúmaného konania, a preto bolo predovšetkým na nej, aby si svoje práva bránila a starala sa o ne aj prostredníctvom poskytovania súčinnosti pri preberaní poštových zásielok súdu spojenej s možnosťou využívania zákonných procesných ustanovení (napr. aj prostredníctvom splnomocnenca) s vedomím, že inak svojím nedbalým prístupom, podcenením či zanedbaním môže svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a podobné stratiť.

III.2. K porušeniu označených práv sťažovateľky postupom Centra právnej pomoci:

21. Právomoc ústavného súdu je založená na princípe subsidiarity zakotvenom v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého zmyslom a účelom je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

22. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala proti nečinnosti Centra právnej pomoci vo veci poskytnutia právnej pomoci v konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. TO-11Cpr/47/2023 žalobu na správnom súde, ktorý má právomoc preskúmať postup CPP. Táto skutočnosť zároveň vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia práv sťažovateľky nečinnosťou CPP.

23. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.3. K porušeniu označených práv sťažovateľky uznesením najvyššieho súdu:

24. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, resp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

25. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku prípustnosti dovolania rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti. Otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, tak patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Ústavný súd je následne oprávnený preskúmať, či najvyšší súd túto otázku vyriešil ústavne konformným spôsobom.

26. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3CdoPr/1/2025 z 30. apríla 2025 dovolacie konanie zastavil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. V odôvodnení svojho uznesenia najvyšší súd uviedol, že dovolanie môže byť podané len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, preto Civilný sporový poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolaní smerujúcich proti rozhodnutiu iného súdu. Absencia funkčnej príslušnosti ktoréhokoľvek súdu na prejednanie veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstraniteľný nedostatok podmienky konania, a preto najvyšší súd dovolanie sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu zastavil v súlade s § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP, a to bez toho, aby preskúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

27. Záver najvyššieho súdu rešpektuje jednoznačne a nepochybne formulovanú zákonnú konštrukciu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý je možné v inštančnom usporiadaní všeobecného súdnictva uplatniť (za podmienok ustanovených zákonom) výlučne proti rozhodnutiam odvolacieho súdu. Záver najvyššieho súdu o nedostatku procesnej podmienky jeho funkčnej príslušnosti je preto jasný, logický a zrozumiteľný. Rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré rešpektuje platný právny stav a je s ním v súlade, nemožno považovať za zmätočné a ústavne neakceptovateľné. Sťažovateľka sa snaží dosiahnuť opačný záver podaním návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov (ktorým by sa podľa nej mohol nastoliť odlišný právny stav aplikovateľný aj na jej prípad), k čomu sa ústavný súd vyjadrí v ďalšej časti rozhodnutia.

28. Keďže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia sťažovateľkou označených práv nezistil v právnych záveroch napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nič, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti, odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.4. K porušeniu označených práv sťažovateľky súdnou exekútorou:

29. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta aj porušenie svojich práv postupom súdnej exekútorkej pri vydaní upovedomenia o začatí exekúcie v jej veci, ktorým malo dôjsť k porušeniu ňou označených práv. Vo vzťahu k takému namietanému postupu súdnej exekútorkej sťažovateľka disponuje procesne dostupným právnym prostriedkom ochrany, ktorým je návrh na zastavenie exekúcie či návrh na odklad exekúcie. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že

sťažovateľka návrh na zastavenie exekúcie ako účinný prostriedok nápravy využila. Právomoc všeobecného súdu rozhodnúť o návrhu na zastavenie exekúcie potom vylučuje právomoc ústavného súdu na konanie (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čo je dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre nedostatok jeho právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.5. K návrhu sťažovateľky na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy senátom ústavného súdu:

30. Spolu s ústavnou sťažnosťou podala sťažovateľka návrh, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, ktorým smeruje k vysloveniu nesúladu § 419 v spojení s § 420 CSP s čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože aktuálne platné znenie uvedených ustanovení považoval v jej prípade najvyšší súd za prekážku možnosti akceptovať jej dovolanie ako účinný prostriedok nápravy aj proti právoplatnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému odvolanie podané nebolo bez chyby na strane sťažovateľky a zároveň išlo o rozhodnutie, ktorým bolo konanie v preskúmvanej veci právoplatne skončené. Pre sťažovateľku sa stal preto inštitút dovolania neprístupný. Svoj návrh sťažovateľka podáva v záujme nápravy ňou tvrdeného existujúceho protiústavného stavu.

31. Ústavný súd vo vzťahu k posudzovaniu návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy vyslovil, že možnosť jeho úspešného uplatnenia je podmienená predpokladom, že sťažovateľ *de lege lata* nemôže uspieť, ale v prípade, ak ústavný súd akceptuje jeho návrh na vyslovenie nesúladu právnych predpisov, privedie to jeho úspech v konaní o ústavnej sťažnosti. Ak však sťažovateľ zároveň tvrdí, že aj podľa aktuálne platného a účinného znenia dotknutého právneho predpisu a pri použití ústavnokonformného výkladu a iných relevantných výkladových metód mal byť v konaní úspešný (a sťažuje sa, že nebol), a to práve v situácii, keď zároveň v návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy tvrdí, že jeho úspech je podmienený derogačným nálezom ústavného súdu, ide o argumentačný protiklad, ktorý smeruje k vzájomnému popretiu podstaty jeho argumentačných východísk (podrobnejšie v obdobnej situácii body 42 a 43 uznesenia sp. zn. IV. ÚS 151/2025, ZNAU 14/2025).

32. Aspekt protichodného odôvodnenia ústavnej sťažnosti a návrhu podľa čl. 125 ústavy je prítomný aj v posudzovanej ústavnej sťažnosti (súlady pri sťažovateľkou prezentovanej interpretácii napadnutých ustanovení a zároveň nesúlady pri akceptovaní interpretácie najvyššieho súdu). Sťažovateľka navrhuje vyhovieť jej ústavnej sťažnosti (kasácia napadnutých rozhodnutí) na základe tvrdeného ústavnokonformného výkladu zákona, avšak ak by sa ústavný súd s jej návrhom na rozhodnutie o ústavnej sťažnosti nestotožnil, alternatívne navrhuje podľa čl. 127 ods. 5 ústavy podať návrh na konanie podľa čl. 125 ods. 1 ústavy.

33. Ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti identifikoval aj ďalší diskvalifikačný dôvod návrhu na začatie konania o súlade, keďže sťažovateľka ani netvrdí, že v konaní pred všeobecnými súdmi uplatnila námietku nesúlady právnych predpisov, ktorú predostiera až ústavnému súdu návrhom v ústavnej sťažnosti (spomínané uznesenie IV. ÚS 151/2025, bod 50).

34. V konečnom dôsledku návrh sťažovateľky nie je dostatočne odôvodnený, resp. nie je z hľadiska náležitostí podľa § 123 ods. 4 písm. b) a d) zákona o ústavnom súde odôvodnený vôbec. Označený návrh je koncipovaný výlučne v podobe úspešného vyriešenia aktuálnej situácie sťažovateľky v alternatíve skutkových reálií dotknutej veci bez reflexie okolností, že derogačný nález ústavného súdu a jeho legislatívne konzekvencie (čl. 125 ods. 3 ústavy) vyvolávajú širší, teda normatívny

dopad. V konkrétnostiach sťažovateľka nepomenovala jediný dôvod ústavnej nesúladnosti zákonného textu § 419 CSP („Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.“) a nešpecifikovala, ktorú časť § 420 CSP považuje za rozpornú s označenými ústavnými normami. Napokon najvyšší súd v sťažovateľkou napadnutom uznesení ani explicitne neaplikoval § 420 CSP, ale len ustanovenia o funkčnej príslušnosti súdov a o podmienkach konania. V tejto súvislosti ústavný súd spochybňuje aj prítomnosť prejudiciality podaného návrhu.

35. Návrh podľa čl. 127 ods. 5 ústavy posudzuje senát ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ak ústavnú sťažnosť odmietne, nevyhovenie podanému návrhu odôvodní v uznesení o odmietnutí návrhu (ústavnej sťažnosti). Keďže senát ústavného súdu vyhodnotil návrh sťažovateľky na podanie návrhu na súlad právnych predpisov ako neodôvodnený a nedôvodný a zároveň dospel k záveru o existencii dôvodov na odmietnutie ústavnej sťažnosti vo všetkých jej častiach, nepovažoval už za potrebné osobitne rozhodovať o zamietnutí návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy (obdobne IV. ÚS 151/2025, bod 54).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu